

Met project 'De muren hebben oren' leren kinderen hun stadsgenoten kennen

▲ Feliz, Linde en Flo aan tafel bij kinderboekenschrijfster Mirjam Samson die ze bevragen over haar herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog. FOTOFRANK JANSSEN

Wie hier woont is Hagenaar!

Met het interviewproject 'De muren hebben oren' ontdekken kinderen dat iedereen die in Den Haag woont Hagenaar is. De stad als som van de geschiedenis van al zijn bewoners.

Maaïke Kraaijeveld
Den Haag

Schrijfster Mirjam Samson (76) heeft een beplakte schoenendoos op tafel staan. Daarin zitten voedselbonnen uit de Tweede Wereldoorlog en de spreekbeurt die haar kleinkind over de oorlog heeft gehouden op basis van wat Mirjam er over had verteld. „Ze kreeg een 10.”

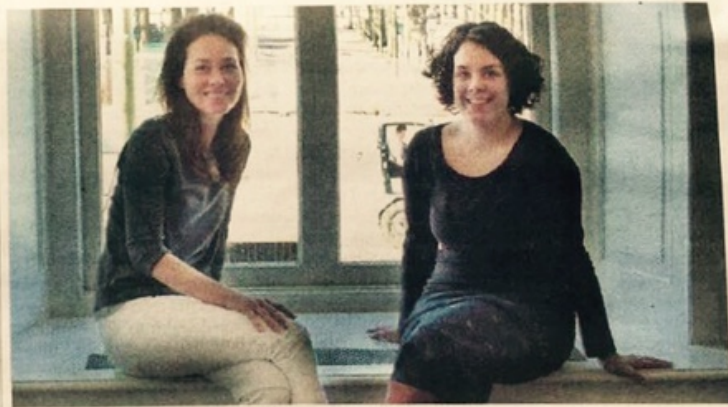
Ook het boek *Haal de oorlog uit het kind* ligt klaar. Samson schreef het voor WarChild bij tekeningen van kinderen uit huidige oorlogsgebieden. „Ik ben helemaal voorbereid”, zegt ze lachend als de drie leerlingen die haar komen interviewen voor het project *De muren hebben oren*, aanbellen.

Feliz Kühne (12), Linde Keizer (11) en Flo Huijsmans (11) van de Nutsschool Zorgvliet hebben zelf de vragen bedacht, die ze Samson gaan stellen over haar geschiede-

nis als bewoner van Den Haag. Zoals alle muren van huizen in Den Haag oren hebben die geschiedenissen van hun bewoners hebben opgeslagen. Al die geschiedenissen tezamen, dat is de kern van alle Hagenaars. Van die verbinding met elkaar worden de basisscholieren van de groepen 7 en 8 met het project *De muren hebben oren* zich bewust, zeggen Inge Brouwer, erfgoeddeskundige en Hanneke Verbeek, migratiehistoricus. Samen zijn ze de oprichters van de gelijknamige stichting. „De kern is dat we allemaal in Den Haag horen en hier allemaal mogen zijn.”

Ontmoeten

Dat gevoel is niet vanzelfsprekend in de meest gesegregerde stad van Nederland. „Kinderen uit de Vogelwijk komen niet in aanraking met kinderen uit de Schilderswijk en andersom. Ja, mis-

◀ Inge Brouwer (links) en Hanneke Verbeek, de oprichters van 'De muren hebben oren' waarmee ze de segregatie in Den Haag willen tegengaan. „Persoonlijke ontmoeting leidt tot begrip en een betere wereld.”

FOTOFRANK JANSSEN

schien met voetbal, als tegenstanders”, zegt Brouwer. „Persoonlijke ontmoeting leidt tot begrip en empathie. Een betere wereld ontstaat door mensen elkaar beter te laten begrijpen. Zo wordt met Joodse en niet-Joodse Hagenaars bij hen thuis gesproken over de Tweede Wereldoorlog. Maar ook met mensen uit Nederlands-Indië, oudere gastarbeiders die naar Den Haag zijn gekomen, Surinamers die zich hier vooral na de zelfstan-

digheid in 1975 vestigden, en vluchtelingen.”

Opvallend is hoe snel na aanvang van het project kinderen al anders denken over wie een Hagenaar is, zeggen Brouwer en Verbeek. „Vóór het project is het eerste antwoord op de vraag wie een Hagenaar is: als je ouders of grootouders hier vandaan komen, als je Haags praat en vóór ADO bent. Maar al snel nadat de kinderen op pad zijn geweest, wordt de conclusie dat je Hagenaar bent als je hier woont.”

Rabarber

Dertien klassen van scholen verspreid over Den Haag doen dit eerste jaar mee. „De leerlingen hebben onderling contact via Skype. Ze gaan elkaar aan het einde van het project in juni echt ontmoeten tijdens hun presentatie in theaterschool Rabarber. De kinderen vertellen dan het verhaal van de geïnterviewden aan de geïnterviewden. Dat is ontroerend. Er

zijn ook ouders en medescholieren bij. Zo worden dit schooljaar zo'n 375 leerlingen en 125 vertellers betrokken.”

Feliz, Linde en Flo vragen Mirjam Samson, wier Joodse vader werd verraden door een NSB-

Kern is dat iedereen in Den Haag hier hoort en er mag zijn

—Inge Brouwer

buurvrouw maar de oorlog overleefde, wat haar herinnering is aan die tijd. „Angst. De oorlog houdt me altijd bezig. Zoals nu ik wist dat jullie zouden komen om erover te praten, droom ik er ook van. Er is altijd ergens oorlog. Waarom in hemelsnaam?!”

VERTELLERS

Op zoek naar mensen die hun verhaal willen doen

Hanneke Verbeek en Inge Brouwer zoeken oudere Hagenaars om hun verhaal te vertellen aan leerlingen die meedoen met 'De muren hebben oren'. „We zoeken Joodse en niet-Joodse mensen die in Den Haag de oorlog hebben meegemaakt, maar ook men-

sen die uit Nederlands-Indië zijn gekomen, uit Suriname, of uit Spanje, Italië, Marokko of Turkije als gastarbeider. Ook vragen we vrouwen van gastarbeiders hun verhaal te doen en mensen die vroeger of recent zijn gevlucht.” Volgens Verbeek en Brouwer zijn

de verhalen zowel voor de kinderen als de vertellers belangrijk om de verscheidenheid in hun stad te leren kennen. „We komen met drie of vier leerlingen en een volwassen interviewbegeleider bij de mensen thuis.”

demurenhebbenoren.nl